

ชื่อสารนิพนธ์ : ศึกษาวิเคราะห์การประยุกต์ใช้สัสมมาวาจาในการประชาสัมพันธ์

ผู้วิจัย : นายวรเวช ศิริประเสริฐศรี

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

: ดร.ประยูร แสงใส, ปธ. ๔, พธ.บ., M.A.(Education), P.G.Dip.in Journalism.,
Ph.D.(Education)

วันเสร็จสมบูรณ์ : ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ ๑.) เพื่อศึกษาหลักสัสมมาวาจา ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา และแนวคิดการประชาสัมพันธ์ ๒.) เพื่อศึกษาจริยธรรมนักประชาสัมพันธ์กับการประยุกต์หลักสัสมมาวาจาในการประชาสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า การใช้สัสมมาวาจาซึ่งหมายถึงวาจาชอบนั้น มีความหลากหลายในหลายประเด็นตามกรอบที่ได้วางไว้ คือ พบว่าการประชาสัมพันธ์และนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ต้องมีคุณธรรม มีจริยธรรม ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา มีวาจาสัตย์ ละเว้นจากวจีทุจริต โดยนำหลักสัสมมาวาจา ซึ่งเป็นองค์ธรรมในอริยมรรค ๘ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาตน และพัฒนาคน ทำให้การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเต็มที่ องค์ประกอบของหลักธรรมสัสมมาวาจานั้น มี ๕ ประการด้วยกัน คือ ๑. พูดคำจริง หมายถึง สัจวาจา การพูดจริง ทำจริง ไม่พูดโกหก หรือมูสาวาท ๒. พูดคำอ่อนหวาน หมายถึง การพูดแต่คำสุภาพ ไพเราะ อ่อนโยน ไม่หยาบคายแข็งกระด้าง ในลักษณะมธุรสวาจา ๓. พูดคำประกอบด้วยประโยชน์ หมายถึง การพูดที่มีสาระแก่นสาร อิงธรรมอิงวินัย ไม่เพ้อเจ้อ ไม่ทำลายประโยชน์ทั้งของตนและบุคคลอื่น ๔. พูดด้วยเมตตาจิต หมายถึง การพูดด้วยความเมตตารักใคร่เอ็นดู โดยยึดหลักพรหมวิหารธรรมสี่ ๕. พูดถูกกาล หมายถึง การพูด ให้ถูกเวลา ถูกสถานที่ และสถานการณ์ ตลอดจนการใช้วาจาที่เหมาะสมกับบุคคล ที่มีความแตกต่างตามฐานานุฐานะ และนอกจากนั้น การวิจัยยังค้นพบว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างชุมชนและกลุ่มคนประเภทต่างๆ การประชาสัมพันธ์ เป็นความพยายามที่มีแผนในการที่จะมีอิทธิพล เหนือความคิดจิตใจของสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง โดยการกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคมเพื่อให้สาธารณชนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และสนับสนุนความร่วมมือจากสาธารณชนในระยะยาวและต่อเนื่องกันไป

นอกจากนี้ ยังพบประเด็นสำคัญ ในหลักจริยธรรมของนักวิทยุกระจายเสียง มีดังนี้ ๑. มีความรับผิดชอบต่อสังคม ๒. มีความประพฤติชอบ ๓. มีความซื่อสัตย์สุจริต ๔. มีความอดทนอดกลั้น

๕. มีความยุติธรรม ปราศจากความลำเอียง ๖. ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ๗. เคารพกฎหมายและสิทธิเสรีภาพของบุคคล ๘. มีเหตุผล ๙. มีความเป็นกัลยาณมิตร ๑๐. มีรสนิยมดี ส่วนหลักจรรยาบรรณนักประชาสัมพันธ์ หรือนักวิทยุกระจายเสียง ต้องมีจิตวิญญาณแห่งวิชาชีพและปฏิบัติ ตาม คือ ๑. ไม่เสนอข่าวและภาพอันเป็นเท็จ ๒. ไม่เสนอข่าวและภาพซึ่งทำให้ประชาชนเสียขวัญ ๓. ไม่เสนอข่าวและภาพลามกอนาจาร ๔. ไม่เสนอข่าวลือและภาพไร้สาระชวนให้หลงเชื่อจนงาย ไร้เหตุผล นักประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียง ต้องมีทักษะและความชำนาญในการพูด ตลอดจนการประยุกต์ใช้หลักสัมมาวาจา เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อประชาชนกลุ่มคนฟัง และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

Thematic paper title : An Analysytical Study of Sammavaca Application
in The Public Relations

Researcher : Voravech Siriprasertsri

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Studies)

Thematic paper supervisor : Dr.Prayoon Saengsai, (Pali IV., B.A. (Education),
P.G.Dip.in Journalism., Ph.D.(Education))

Date of graduation : 8 February 2015

Abstract

The main purposes of this thematic paper were: (1) to study Sammavaca in the Buddhist scriptures and a concept of the public relations and (2) to study ethics of the public-relations officers and the Sammavaca application to the public relations.

A result of this study was found that the Sammavaca application (Right Speech) dealt with many aspects. Generally, a result of this research according to the specified points was found that the public relations and the public-relations officers ought to act ethically, live with wisdom, true speech without any immoral conduct by means of Sammavaca which was a part of the Eightfold Noble Path. This principle was actually applied to the public relations for development of work, self and personnel. It made the public relations efficient and effective. Five elements of Sammavaca were (1) true speech (Sammavaca) which meant speaking about true things and moral action without lying (Musavada), (2) sweet speech which meant speaking politely, sweetly and gently without impolite speech (Pharusavaca), (3) useful speech which meant speaking with substance under the Buddhist teachings without blather and taking out self-benefits and the other people's benefits, (4) speech with kind mind which meant speaking with love and compassion according to Brahma-vihara, (5) peaking in time which meant speech proper in times, places and situations through people with different positions. Moreover, a result of this research was found that the public relations dealt with an activity to make people understand good relations among communities and many groups of people. They

came with a plan to grow the influence over the public by making the social value in order to bring good view into people mind and get good support from them further.

The other important points within the ethics of the radio operators were (1) responsibility for the societies, (2) right action, (3) honesty, (4) forbearance, (5) justice without any bias, (6) unselfishness, (7) respect to law and individual right, (8) rationality, (9) good friendship, and (10) good taste. The ethics of the public-relations officers or the radio operators ought to have the spirit of profession and leave the following aspects: (1) untrue news and picture, (2) news and picture to make people lose morale, (3) news and picture with obscenity, and (4) nonsensical news and picture. The public-relations officers had to have skills about speaking and use applied Sammavaca to create good comprehension among the listeners in order to bring great benefits to the institution of nation, religion and the king.